

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 21. An etiam Clerici initiati tantum prima tonjura & ordinibus
minoribus obnegotiationem amittant privilegium fori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

sed solum quamdiu Clerici negotiatoris delictum durat. Comirul. loc. c. Molin. loc. c. d. 342. concl. 1. n. 3. Barbol. cit. a. 4. Pith. num. 29, cum Gl. fin. in cit. c. fin. Arg. ejusdem c. dum ibi dicitur: *Dum (hoc est, quamdiu) his se implicant, Dicitur quartò: amittant ipso facto.* Nam ipso facto, ut loquitur textus cit. c. fin. abjecerit privilegium clericale. Licet enim clericus verbo renunciare huic privilegio nequeat, potest tamen id factum suo, dum illud tale est, ut reddat committentem illud eo indignum, & propter quod jura privant eum. Dicitur quinto: *quo ad facultates & bona sua: hoc est, patrimonialia, & quæ ex redditibus suorum beneficiorum colleguntur (quæ bona clericorum alias non minus quam bona Ecclesiæ sunt exempta à Magistratus secularis jurisdictione, exactionibus, tributis & vectigalibus. Pith. num. 29. cum Abb. cit. num. 4. & commun. DD.) non autem quod ad bona, quæ sunt & remanent Ecclesiæ; cum delictum personæ non debet redundare in detrimentum Ecclesiæ juxta. Reg. 76 Gl. fin. in c. fin. b. t. Barbol. ibid. num. 4. Pith. l. c. Unde, ut idem, si clericus negotiationem exerceat ex bonis Ecclesiæ. V.g. Praelatus ex bonis monasteri, locum non habebit haec amissio privilegii. Quamvis quod ad hoc in praxi observari contrarium, ita ut administratores talium bonorum quoque solvere teneantur vectigal &c. dum negotiatio est lucrosa putet. Laym. th. mor. l. 4. tr. 9. c. 6. num. 9. in fine. Colligitur quoque ex dictis verbis, quod clerici illicitam exercentes negotiationem, ex inde non amittant privilegium clericale; neque canonis, neque fori quod ad personas suas; eò quod, cum hæc lex sit penalís, extendi non debeat à facultatibus clericorum ad personas eorum. Suar. de cens. d. 22. f. 2. Pith. num. 28. Reiffenst. num. 139. Unde etiam, ut idem, si in negotiatione delinquent, utendo V.g. falsa mensura, non poterunt à Judice seculari, sed à solo suo Judice ecclesiastico puniri. Pro quo citat Gl. in cit. c. fin. v. tertio. (ubi tamen ea de hoc postremo nihil, sed solum, quod non amittant privilegium canonis.) Abb. ibidem num. 7. cai tamen contradicere videtur Barbol. in cit. c. fin. num. 2. dum ait, posse illos puniri à Judice laico in rebus negotiationis, sed non ad pœnam corporalem. Pro quo inter alios citat Carol. de Graff. de effectib. cler. eff. 1. num. 845. ubi is, quod puniri possint in concernentibus negotiationem (qualiter negotiationem concernit, ut in ea falsa mensura; vel etiam moneta falsa) non in reliquis, intellige, delictis eam non concernentibus, non possunt tamen etiam ratione dictorum delictorum procedere cum illis ad pœnam corporalem. Dicitur sexto: statutis & consuetudinibus patriæ subjaceant, quod ad solvendas gabellas, contributiones, tributa non sectu ac non clerici seu laici. Delb. l. c. num. 4. Pith. b. t. num 28. Si quidem dum clerici negotiationibus & lucris secularium hominum propitis inhabant, æquum est, ut etiam eorum onera sentiant. Pith. l. c. An vero clericus negotiator cogi possit à seculari Judice ad solvendas gabellas, tributa, vectigalia, non ita convenient. AA. Affirmativam, nimur posse eos ad hoc cogi à Judice seculari, non quidem capiendo personas, sed res; eò quod in his, quæ causâ negotiationis desert, reputetur, non ut ecclesiasticus, sed ut laicus, tenent plures apud*

Sanch. conf. mor. l. 2. c. 4. du. 52. n. 1. & sic hanc sententiam de consuetudine servari in Gallia testantur apud eundem Triaquel. Aufter, videturque hæc sententia conformior dictis paulò ante ex Barbol. Si enim in rebus negotiationis puniri possunt à Judice laico, videntur multò magis ab eo cogi posse ad solvenda ex iis, qua debent. Contratiam tamen tenet Sanch. l. c. eò quod in jure tantum dicatur, teneri eum solvere gabellas ut tenentur laici. Ubi etiam addit citatis pro hoc aliis, quod si sit quæstio, an ea res sint clerici, an causâ negotiationis deferantur, de hoc cognoscere debeat Judex ecclesiasticus, & quod manente dubio, an merces causâ negotiationis deferantur, standum juramento clerici. Dicitur denique: non sint defendendi ab Ecclesia, nimur quod ad hoc. Dum enim se reddunt indigos privilegio sibi concessio ab Ecclesia, & peccant in Ecclesiam, frustra invocant auxilium illius ad defendendum privilegium. c. cum continet, de sentent. excom. siquidem frustra implorat auxilium legis, qui commitit in legem. c. quia. de usuris. Gl. in cit. c. fin. v. cum facto.

Quæst. 21. An etiam clerici initiati tantum primâ tonsurâ & ordinibus minoribus ob negotiationem amittant privilegium fori?

R Esp. Non convenire in hoc AA. Affirmant namque Clarus. pr. crim. §. fin. q. 36. n. 12. & plures alii apud Sanch. de matrim. l. 7. d. 46. num. 25. & Barbol. de poteſt. Episc. p. 2. alleg. 12. num. 30. eò quod non sit, ut clericus fruatur privilegio statut. quem offendit, & in cuius opprobrium cedit. Negant è contra, ac præcipue de clericis conjugatis. Sylv. v. clericus. 3. q. 3. Sanch. l. c. num. 26. Barbol. cit. n. 30. Suar. de immunit. Eccl. l. 4. c. 28. num. 9. Delb. p. 1. c. 4. du 2. num. 12. eò quod, cum è statu clericis conjugati negotiatio quædam decens & moderata non sit ita aliena, & cit. c. fin. non loquatur de clericis conjugatis, multaque licent clericis conjugatis, quæ aliis clericis prohibita sunt. Unde ne quidem clericum conjugatum privari posse hoc privilegio fori per sententiam, ait Delb. num. 14. Quin etiam, ut idem num. 17. licet de clero non conjugato loquatur cit. c. fin. Affirmandum adhuc est, quod privilegio fori non careat ob negotiationem, nisi per sententiam privetur; quia etiam nullibi statutum, talem clericum ob negotiationem carere tali privilegio.

Quæst. 22. Que pœna statutæ clericis, exercentibus officium macellariorum vel tabernariorum?

R Esp. Clerici exercentes publicè & personaliter officium macellariorum, id est, lanionum, vel tabernariorum (id est, in quorum dominibus panis, vinum, carnes coctæ venduntur, ut Gl. in clem. 1. b. t. v. tabernariorum) si ab Episcopo nominatim expressis eorum non minibus tertio moniti, ab iis intra terminum ipsis ab Episcopo præfigendum non desistat, aut